Skjernøyposten

-ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME-

Nr. 3. Høst 2014 46. årg.

Kongelig besøk

Fredag 13.juni ble en spesiell dag for Skjernøy. Inn Vågskjeften kommer selveste Kongeskipet «Norge»s sjalupp, og om bord er dronning Sonja. I følget er også

Forts neste side...

omgangsvennen Kristen Sveeas. Sjaluppen legger til ved «Lasarus» på Rosnes, dronningen stiger i land og går en tur bort til Vågsvolls hus hvor Sveaas' tante Alma bodde og Sveaas tilbrakte barndommens somre. Hun går også en tur over hengebroa og tilbake før hun går om bord igjen. De kjører under broa og inn i Ystevåa. Randi og Bjørn observerte den spesielle farkosten og rib'en med sikkerhetsfolkene, og tenkte at vi må gjøre noe så hun kommer i land. Randi, som driver kulturskolen her på øya, hadde tidligere sendt et bilde til kongehuset, av en stor sau kulturskolen hadde laget. Denne ble nå hentet ut og satt på brygga. Da dronningen så sauen da de var på vei ut av våa igjen, gikk hun over i rib'en, og blir satt i land på besøk hos overraskede beboere. Randi forteller: Ingrid Ilebekk gikk ut i båt med sønnen Benjamin og niesen Elvira Celin. Det er Ingrid

Dronning Sonja med sitt mannskap

som har tatt de flotte bildene av dronningbesøket. Barna ropte og vinket til dronningen, som vinket tilbake. Så gikk hun om bord i sjaluppen igjen, og følget dro ut til Kongeskipet som ventet lenger ute.

-Janne.

Randi og Bjørn forteller hvordan de opplevde besøket:

Vi skjønte noe var på gang, der vi satt, på brygga nok en gang, denne varme, blanke midtsommerkvelden. En ukjent, hvit, lang rib, med to personer, passerte flere ganger; underlig. Så kom den. Sjaluppen. Den kongelige norske Sjaluppen.
Stramme båtsakholdende"gardister". En foran og en bak. Og hun. Selveste dronning Sonja, fjong, i frisk, rød jakke, med privat følge, sigende forbi, noen få meter unna. Mot Ystevåa. Vi hentet "familien Lobbe" fra utstillingen av elevarbeiderne, på låven. "Familien Lobbe" er et tredimensjonalt stort bilde, som Sonja fikk fra Mandal kulturskole/Vest-Agder fylke, til 70 årsdagen, for syv år siden. Hun hadde ønsket seg barnekunst. Opp på to fint brukte kisteteiner i tre, ytterst på brygga, ventet dronninga, etter at hun var blitt kjent med at hun kunne få se igjen den gamle gaven. Her, hvor den ble laget, og hører hjemme. Hun kjente "familien Lobbe" godt igjen. Sist hun så den, var på Sølvberget kulturhus, på toppen av gamlebyen i Stavanger, i 2007. Sammen med utvalgt barnekunst og barn fra hele landet. Kongen og kronprinsfamilien var der også. Og øyas Kristine Toft Dyrstad og Randi, som de eneste fra Mandal. På spørsmål fra dronninga, fortalte Randi om at Skjernøy også kalles Lobbeøya, fordi sauedrift har vært, og er en sterk og fin virksomhet, som holder øya i god hevd. Og om hvordan ***forts.s.3***

Skjernøyposten

-ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Sigurd Aalvik, redaktør, tlf. 38 26 86 11
I redaksjonen:
Evert Knutsen, tlf. 38 26 86 86
Janne Knutsen, kasserer, mob 915 49 971
Rita Dyrstad, mob. 415 56 866
Hanne Arntsen mob. 971 82 482
Siren Salthaug mob. 954 45745
E-postadresse: siren_salthaug@gmail.com
Skjernøy, 4516 Mandal.

Bankgirokonto: 7877. 06. 62604

Internettadresse til Skjernøyposten er;
www.skjernoyposten.no

E - postadresse: skjernoyposten@gmail.no

E-post vedr. Abonnement:
abonnement@skjernoyposten.no

Adresseforandringer meldes til Evert Knutsen Skjernøyveien 254, 4516 Mandal. Tlf. 38 26 86 / 416 68949 eller **E-post vedr. adresseendringer;** adresse@skjernoyposten.no

Kontakt USA: Morgan Hansen
Box 549, Annandale N.J.
08801 USA
Cell phone: 908-693-7626
Mail: mrmorganh@hotmail.com

Abonnementspris pr. år kr 150 - USA, $ 20

Fiskenytt

Så er nok en sommer gått over i historien, og vi kan se tilbake på en sommer som vi nesten ikke har sett maken til, strålende sol fra morgen til kveld i uke etter uke, og man kan nesten si måned etter måned. Det har vært yrende liv på sjøen, både over og under overflaten. Makrellen har vært her i stort monn, så for de fleste har det vel helst vært spørsmål om begrensing av fangsten. Flere ganger i sommer har det vært masse makrellstim å se, av og til helt inne i strandstenene, hvor den jager småsild og tobis. Småseien har også gått i stim, og den er svært bitevillig, men helst i minste laget, til annet bruk enn som teineagn.

Mange har også fått sild på dorg og rigle. Torsk har det heller vært lite av, noe som vel kommer av det varme vannet, men den er i siget nå.

Laksefisket med kilenot startet bra, men ble slakkere etter hvert. Et godt fiske er svært avhengig av været. Vedlagte bilde skulle i godt monn understreke gleden ved den store laksefangsten. I det hele så kan man si at livet i havet er meget rikt for tiden, jeg tror vi skal mange år tilbake for å finne noe lignende.

Krabber har det vært masse av, på forsommeren av svært moderat kvalitet, kun de minste var noenlunde bra. Etter hvert har det bedret seg, og kvaliteten har til dels vært meget bra, dersom man ser bort fra skallskifterne. Snart er det tid for et nytt hummerfiske, med ivrige aktører i alle aldersgrupper. Hummerfisket er kystkultur på det aller beste, med lange tradisjoner. De beste hummerurene går i arv fra slekt til slekt. Det har i mange år vært stort fokus på bestanden, minstemålet har øket fra 21 cm til 25 cm, og for noen år siden ble det påbudt å kaste ut hummer med utrogn. Nå er det godt så mange år siden dette ble påbudt, at en skulle snart få effekten av dette. Fisketiden er også blitt avkortet til 2 måneder, oktober og november. La oss håpe at begrensningene medfører en stabil bestand, slik at ytterligere begrensninger eller forbud ikke kommer på tale.

Skitt fiske. -Evert Knutsen

Fort. fra side 2... den fine gjengen med Skjernøyjenter, hadde jobbet med ideen bak, og produksjonen, av bildet. To av dem, Kaja Karlsen og Hanna Puntervold, var på brygga denne stunden. Også Ida, Marius og Linda Torgersen, Emanuel og Stein Austrud, og Ingeborg Ullestad Vikøyr opplevde dette overraskende, og glade, eventyret. Sonja viste stor interesse. Hun spurte om utstillingen på låven. Fikk høre om bildene, og det barna gjør på låven . Dronninga sa hun synes øya er vakker, og ønsket oss god sommer. Den hvite ribben bakket ut, til den ventende "Dronningsjaluppen". Hun smilte fint og vinket. Vi vinket og smilte tilbake. Det slanke, stilige fartøyet gled sakte, nesten lydløst, under Rosnesbroa. Med kurs mot Kongeskipet på Hellersøyfjorden. Klar for nye eventyr.

Fine, uvirkelige, ja fortryllende og verdige ting, kan hende oss som er heldige å sitte blant gode venner og naboer, ved våa, en sommerkveld. Om noen kom for å se dronninga, mer enn oss.
Se det kan være en annen sak....
-Randi Ullestad og Bjørn Vikøyr

Skjernøy kapell

Det er blitt September. Høstens program på kapellet utover blir av forskjellige slag. Vi prøver så godt vi kan, at det skal bli så variert som mulig.

Men først et tilbakeblikk. **Skjernøydagen**:

Det ble en fin dag, tross noen tøffe regnbyger. Alt gikk greit, tror jeg. Alle som var med, var fornøyde. Og alle, det er mange det! Jeg har ikke den fulle oversikt. Fredag kveld dukka det opp unge og voksne, firhjulere og traktorer. Det gikk kjempefint alt sammen. Det var en svær gjeng, som ikke har fått takk for strevet. Håper med dette inlegget at dere alle som var med og gjorde en kjempejobb, både fredag og lørdag, vet at vi i styret er veldig takknemmelig. Så tusen takk.

Når skjenøyposten går i trykken har vi vel allerede hatt kompefest. Det pleier å være full hus da. Damemøtene har vært fine samlinger, så torsdag 18 september og onsdag 29 oktober blir de neste. Strikkekafe likeså 24 september og 12 november. Israelkveld ved Norunn H Walvick 26 september, hun skal fortelle og vise bilder fra sine turer der. Onsdagsmøter ved Bjarne Christensen 8 oktober og 19 november. Krabbefesten blir i år 17 oktober. Da får vi besøk av Helga Marie De Presno og sang av Anette S. Haugen. Vi gleder oss. Søndag 9 november blir det en spennende stor konsert! Sett av dagen. Må også nevne julemessa 22 november. Vi går igang i år også.

Dette er noe av det som skal foregå. Vi håper på god oppsluttning og ønsker alle velkommen. Håper det er noe som passer for akkurat deg.

Høst og sol hilsen Å aa.

Skjærgårdsgudstjeneste

Skjærgårdsgudstjenesten i år ble holdt 29.juni. Værgudene var i godlune igjen og temperaturen var god. Prost Per Ragnar Haraldstad var forrettende prest, og han prekte over teksten "La oss juble og glede oss over Hans frelse".

Etter gudstjenesten var det grilling og hyggelig samvær.

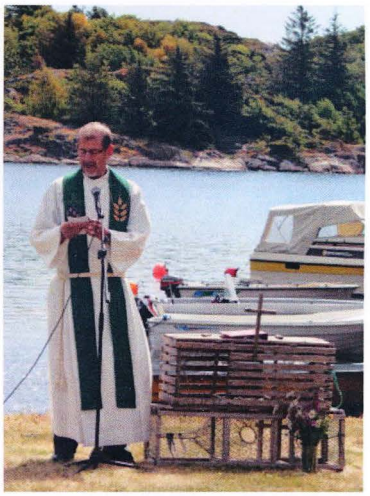

Skjernøymarsjen 2014

17.august startet med nokså bra vær, så vi startet med freidig mot fra grendehuset kl. 09:00. Innen vi kom til Bergsdalen bøttet det ned, og det vedvarte til vi passerte Juviga. Så da var vi gjennomblaute, men det var litt vind, så vi hadde tørket opp da vi passerte Dyrstad. Rune Stausland i komiteen sa at det var noe over 70 som hadde startet, og det er en liten oppgang fra i fjor.

Portrettet

Navn: Heidi Berge. Født 11. mai 1967. Vokste opp i Kragerø sammen med mamma, pappa og to eldre brødre.
I oppveksten var jeg meget aktiv. Jeg var med på turn (men ingen kan jo se på min kropp at jeg har turnet på bom), var med på Barnelaget i Metodistkirken i byen, sang i barnekoret på skolen, var speider og gikk på søndagsskolen. Om vinteren hoppet jeg på ski. Ja, faktisk ble jeg som 12-åring kretsmester i hopp! Tror jeg hoppet 16 meter.
Da jeg var 9 fikk jeg endelig starte i korps. Turn og speideren måtte da vike. Det var øvelse samme dagen som turn og speider og valget var jo ikke så vanskelig. Jeg hadde hengt utenfor øvingslokalet nesten hver uke og gledet med virkelig til å begynne i korpset. Jeg fikk kornett. Jeg fant fort ut at dette var gøy. Jeg øvde litt hjemme og korpsmiljøet var(og er fortsatt) flott i Kragerø. Da jeg var 12 fikk jeg spørsmål om jeg hadde lyst til å spille trombone isteden og svaret var lett. Det var ca. 4 år til at jeg hadde håp om å få spille førstekornett, mens på trombone ville det bare ta et lite år. Det var nemlig ingen tromboner i korpset på den tiden.
Etter ungdomsskolen gikk jeg ett år på Kvås folkehøyskole, noe som resulterte i min eldste sønn. Jeg flyttet hjem til Kragerø igjen og startet på videregående skole. Atle ble født i juleferien da jeg gikk i første klasse. Jeg fullførte videregående, men ønsket en liten pause for å gjøre det jeg liker best, nemlig spille trombone. Så Atle og jeg flyttet til Hamar hvor jeg gikk på Toneheim folkehøyskole. Året ble fylt med mye musikk, kor og orkester.
Høsten 1988 bodde Atle og jeg i Sannidal, en mil utenfor Kragerø. Aktiviteten min var ikke høy, men korps var viktig. I september reiste jeg med Kragerø Musikkorps, som jeg spilte i, til Stavanger. Heldigvis reiste Mandal musikkforening også dit. Jeg traff mannen i mitt liv der, men det skulle gå ett helt år før jeg traff ham igjen.
Høsten 1989 startet jeg på lærerskolen på Notodden. (Studielånet gikk til ny trombone ☺). Selv om jeg bodde på Notodden var jeg med i Kragerø musikkorps når jeg kunne og jeg skulle selvfølgelig være med på stevne i Mandal. Der på stevne i Mandal traff jeg Terje igjen. Siden har det vært oss to.
Våren 1992 flyttet Atle og jeg til Terje i Mandal. Atle fikk etter hvert to søstre, Katrine og Frida. I april 2000 kom søster nummer tre, Kajsa. Hun ble dessverre bare 9 dager gammel. I juni det året giftet vi oss etter å ha vært forlovet i 10 år. Atle flyttet ut og vi fikk Fredrik Emanuel en januardag i 2002.

I desember 2002 flyttet vi til Skjernøy. Jeg ble med på å flytte til øya for de fem årene det var boplikt. Hadde jeg vist det jeg vet i dag, er det ikke sikkert jeg hadde flyttet hit. Jeg håpet jo på å flytte tilbake til byen etter fem år. Jeg har vokst opp med gatelys og naboer. Her jeg bor nå er det mørkt og naboene ser vi ikke stort til. Jeg har vært vant til å gå til butikken og gå til aktiviteter. Her ute er man avhengig av bil. Bussforbindelsen er jo elendig og det er litt langt å sykle. Når boplikten nærmet seg slutten fikk jeg bil av Terje til jul. Bestikkelse kan man vel si. Jeg kunne nå komme meg til byen uten å høre hva han måtte ha bilen til. Lys på tunet fikk jeg også. Men selv om livet på Skjernøy er flott fra april til oktober lengter jeg tilbake til byen om vinteren. Kanskje det forandrer seg i vinter, for jeg har fått ny bil igjen. Denne gang med firehjulstrekk ☺ (Elsker deg Terje!)
Som den korps-nerd jeg er spiller jeg mye. Jeg har vært med i Mandal Musikkforening siden jeg flyttet til Mandal. Jeg har dirigert Mandal guttekorps juniorkorps siden februar 2007 og jeg spiller i Mandal Byorkseter. Skjernøyblæsten ble stiftet en novemberdag for 5 år siden. Navnet fikk vi fordi det blåste mye på julegrantenningen det året. Tenk om alle dere her ute som har spilt i korps børstet støv av instrumentene og ble med i Skjernøyblæsten. Det hadde vært utrolig gøy.

Juni 2011 fikk jeg den forferdelige beskjeden ingen ønsker: «Du har brystkreft.» Jeg ble operert samme måned og startet cellegift i august. Det var tøffe tider for hele familien. Jeg hadde dager hvor jeg brukte 20 minutter på å hente posten (der ca. 120 meter til postkassa). Til tross for dette var jeg på øvelsene til Byorkesteret på tirsdager og Musikkforeninga på onsdager. Jeg ladet opp hele dagen for å orke å gå. Når jeg kom hjem hadde jeg litt mer energi enn da jeg gikk. Treningen på grendehuset er et flott tiltak for damene her ute. Jeg har vært med noen år, men i høst har jeg pause fra den type trening. Jeg trener nå badminton sammen med Fredrik Emanuel mandag og fredag og svømmer sammen med Frida på torsdag, mens jeg venter på at Fredrik Emanuel blir ferdig på spillinga i guttekorpset. Fredrik Emanuel er eneste ungen som bor hjemme nå. Det merker vi godt, for det er ikke så mye kjøring lenger. Fredrik Emanuel er jo så og si innfødt. Han benytter seg av Yngres og jeg tror han gleder seg til han er gammel nok for UG.
Ønsker om Skjernøy i framtiden: Rådyrkvoten er økt slik at vi beholder blomstene i hagen. Bussforbindelsen er økt betraktelig. Vi kan ta bussen til byen klokka 18.30 for så å ta bussen hjem igjen 21.30. Sauer er innegjerdet hele året. Fartsgrensa er maks 50 km/t også på vår side av øya. Det er gatelys fra Skjernøybroa til kapellet.
Tilslutt ønsker jeg alle Skjernøypostens lesere en flott høst. Når desember kommer anbefaler jeg TV2-programmet: Smartere enn en 5. klassing. Kanskje du vil kjenne igjen noen på skjermen.

Skjernøydagen har lang tradisjon på Skjernøya

Lørdag 2. august arrangeres det igjen Skjernøydag med loppemarked, auksjon, leker og matsalg. I de 35-årene som arrangementet har pågått (ikke hvert eneste år i starten), har det frivillige arbeidet i en årrekker gitt viktige inntekter som blant annet har kommet øyas befolkning til gode. Loppemarked og auksjons ting som folk har liggende hjemme og samler støv, kan på Skjernøydagen få nye eiere for en rimelig penge. Kanskje noen akkurat der finner den tingen de har vært på utkikk etter lenge?

Går en tilbake i dokumentasjonen ser det ut til at det hele startet i 1979 i regi av Skjernøy Vel forening. Det var da loppemarked, auksjon og matsalg. I tillegg var det oppvisning i «gymnastikk moderne» av en jentetropp, samt utkledde gutter og menn som viste sine kunstner på trampoline. To til tre ganger øyas befolkning var samlet i området rundt skolehuset. Det kom inn kr. 15 500,- som skulle brukes til nye fotocellebrytere i forbindelse med lyspunktene på Skjernøya.

Det har gjennom disse årene blitt forsøkt med litt ulik form på arrangementet med kakelotteri og lignede. I 1993 ble det eksempelvis arrangert Skjernøydag ute i friarealene på Rosnes og ytre Farestad skogen (Skjernøy Vel og Skjernøy historielag var arrangør). Rundt den nyoppførte sommerfloren i Slyhåla foregikk en livlig handel av hjemmelagde produkter samt salg av mat og drikke. Det ble underholdt med trekkspill og sang, så stemningen var på topp. I Båtevika ble det demonstrasjon av garnbøting og innbinding av glasskuler. Arkeolog Leidulf Mydland kåserte om istiden og en steinalder bo- eller fangstplass som ligger under en kjempestor heller et stykke oppi heia. Under helleren satt en utkledd lokal steinaldermann i skinndrakt. De var også innom langhuset fra romertiden. Lokale dykkere hentet opp sjørøverskatter til barnas store glede og fornøyelse. På kvelden ble det servert hjemmelaget fiskesuppe i indre Nodevika og senere ble det også spilt opp til dans med trekkspillmusikk.

Fra begynnelsen på 2000-tallet ble det slik at Vellet og kapellet annen hvert år stod som arrangør av Skjernøydagen. Inntektene gikk da til Vellet det ene året og til arbeidet på kapellet året etter. De siste årene har Skjernøydagen gitt et overskudd på mellom 100 000 - 160 000 kroner. Fotball bane, lekeplass, volleyball bane, grendehus, utbygging av kapellet, ungdomsarbeid m.m. har nytt godt av disse midlene som har kommet inn. Dette året er det Skjernøy kapell som står som arrangør og de håper på yrende liv på området rundt fotballbanen også denne dagen. Skjernøydagen er med på å skape samhold og tilhørighet blant øyas beboere - oppimot 1 av 5 fastboende er delaktige i arrangementet på en eller annen måte.

Vi blar i arkivet

Vi avslutter året 1977 med å fortelle at krambubrygga var i svært dårlig forfatning. Det var Bernhard Skogsøy som stod for byggingen av nåværende brygge i første halvdel av 50 - årene, og det er rart at disse solide stålbjelkene som den gang ble lagt den gang ikke har holdt lenger. En av bjelkene er brukket rett av og flere er rustet neste av. Mandal kommune har bevilget kr 125.000 og arbeidet med å lage ny brygge i betong, vil bli påbegynt snarest.

Nå er vi i nr. 1 - 1978 og vi begynner med å fortelle om vaktskiftet på Ryvingen. Andreas Dyrstad har trukket seg tilbake etter 35 års tjeneste i fyrvesenet. Han begynte sin karriere på Ryvingen i 1942 og var der i 9 år. Han kom tilbake til Ryvingen i 1961 som fyrmester, så han har vært på Ryvingen til sammen i 25 år. Han nyter nå sitt otium sammen med sin Alfhild i deres hjem på Nedre Farestad. Som ny fyrmester er ansatt Egil Jakobsen, Rosnes. Også han er forholdsvis gammel i «traden», og har vært på Ryvingen siden 1957. De øvrige betjentene er Håkon Karlsen, Rosnes og Asbjørn Jacobsen Mandal.

For første gang, tror vi, er en fra Skjernøya med på Lofotfiske. Det er Jan Øystein Dyrstad som er med en skøyte fra Lindesnes på juksafiske (rigle med pilk som søkke) Det er 3 mann og de har 4 juksamaskiner ombord som pilker og haler inn fisken automatisk. Det er bare å ta torsken av kroken og fire snøret ut igjen, så går alt av seg selv.
Siste nytt er at torsken biter villig og at fangstene har vært opp til 1700 kg pr dag. Så her skulle nok mange av Skjernøypostens lesere ønsket å hatt med pilken.

Skjernøydagen 2014

Skjernøydagen startet på verst tenkelige måte, med øsende regnvær. Men som bildet viser er det ikke mange som lar seg stoppe av noen regndråper når det er loppemarked på Skjernøy. En mengde lopper skiftet eiere, og én av kundene har i alle fall sikret seg juletre, ferdig pyntet.

Elin B. Walvik og Anne Lans Syvertsen selger lopper

Det var salg av forskjellige matretter; fiskesuppe (110 liter som Tor Anders hadde laget), grillmat (laks, pølser, hamburgere), kaker, boller, vafler, lapper og skuffekaker. Så godt som all mat ble solgt. De oppsatte teltene ble fulle av folk som prøve å komme seg under tak når de værste regnbøyene satte inn.
Været bedret seg heldigvis utover dagen, og da auksjonen startet var det oppholdsvær.

Torunn Aalvik, Bodil Aalvik, Kari Pedersen og Anne Grethe Syvertsen steker og selger lapper

Der var lynlotteri med 30 fine gevinster, det ble solgt lodd for ca. kr 20 000. For barna var det mange aktiviteter; fiskedam, gullgraving, lykkehjul, ansiktsmaling, trekkferje og krabbefiske. Skjernøy Helselag stekte og solgte lapper til inntekt for Ungdomsforeningen. Skjernøy Historielag solgte Skjernøykalenderen for 2015.

EN SOMMER ER OVER

Så er sommeren 2014 også blitt historie, og hvilken plass den kommer til å få i historien. Det virket som om solen aldri ville ta pause, dag etter dag, uke etter uke, måned etter måned. Vanligvis bruker folk å bruke en del av sin tid på å klage på det dårlige været, men i år kunne man høre klage på varmen.

St.Hans bålet ble tent 4. august på Dyrstad.

Sommeren 2014 vil utvilsomt gå inn i historien som en av de aller beste i manns minne, som er ganske kort.

Svært lite nedbør førte til ekstremt stor brannfare, og det var i lengre tid totalforbud mot å tenne bål i naturen. Noen branntilløp var det da også, men ikke mer enn i en normal sommer.

Folk var nok klar over faren og tok hensyn til dette.

Det flotte været medførte rekordaktivitet ute i skjærgården, helt til den ytterste Pysen. Folk satt formelig i kø på steder som Sandøybukta og lignende populære utfartssteder.

Badetemperaturen gjorde at selv dem som normalt holder badelivet på et minimum, kastet seg uti. Tidlig på sommeren var det mye brennmanet, men det minket på dem når vanntemperaturen steg.

Mye fisk i havet, gjorde også sitt til at dette ble en topp sommer, makrell og sei var meget bitevillige, til glede for både store og små fiskere.

Et minus i all vellstanden var en masse heller sinte veps som var svært plagsomme ved grillen og kaffebordet ute. Det er også store mengder mus i år, og for dem som har katt, har det blitt både tre og fire på de beste dagene. Nå om høsten søker de seg mer inn i hus, så det er nok best å lade fellene.

Så får vi bare håpe at høsten følger opp den fine sommeren og at stormene som vanligvis innfinner seg i hummerfisket tar det litt rolig i år.

-Evert Knutsen

St. Hans.

På Nordfjorden var det veldig fint. Men på grunn av tørken var det ikke mange bål å se. Det var heller ikke så mange båter som det pleier å være, men allikevel var det stor trafikk av båter i forskjellige slag. På Skjernøybrua var det mange mennesker og biler, fra ca. kl 22.00 og utover på kvelden.

KURSVIRKSOMHET PÅ GRENDEHUSET

Dersom det er interesse, vil Skjernøy Historielag sette i gang kurs i spleising, knoper og garnbøting.

Kurset avholdes tirsdag 4.november og tirsdag 11.november

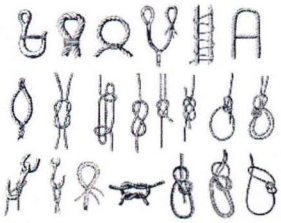

kl. 1900.

Kursledere blir Arnt Otto Aanensen og Arild Jenssen.

Vi vil oppfordre kvinner og menn til å stille opp til et hyggelig kurs med kaffekos og «full pakke».

Påmelding er ikke nødvendig.

Kurset kan bli utvidet dersom det er interesse for dette.

TEMAKVELD PÅ GRENDEHUSET 25.november kl. 1900.

Bjørn Hemmer vil holde foredrag/kåseri om «Sørlendingen»

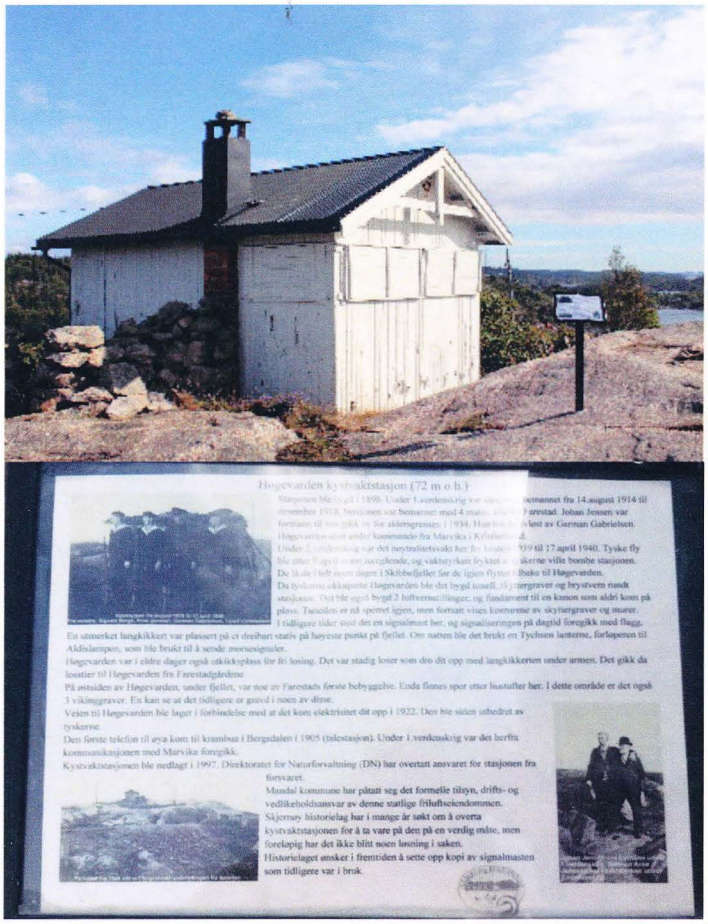

INFORMASJONSTAVLE PÅ HØGEVARDEN

Folk som tar turen til denne flotte utkikksposten kan nå få med seg litt historie om Høgevarden.

Historielaget har de siste årene brukt mye tid på kulturminner og severdigheter.

Fylkeskonservator Frans-Arne Stylegar sponset historielaget

med 14 skilt i 2010, 12 av disse er nå utplassert på forskjellige plasser på øya. Hver gang et nytt skilt settes på plass har vår «konsulent» Roger Karlsen stilt med boreutstyr, han er et skikkelig «ja-menneske». Mange takk.

Ny infotavle har blitt montert ved Høgevarden av Skjernøy historielag.

SKJERNØYKALENDEREN 2015

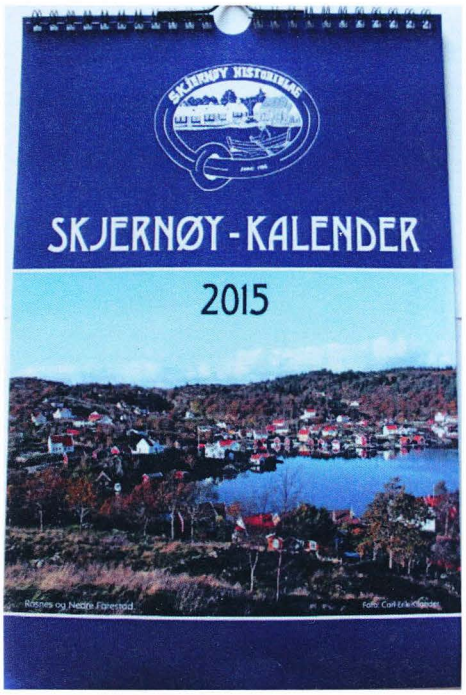

Skjernøykalenderen 2015 er som kjent nå i salg.

Prisen er fortsatt den samme, kr 150.

Hvis ønskelig kan vi sende kalenderen i posten til Skjernøypostens lesere utenfor øya, mot et tillegg i prisen på ca. kr 35.

Historielaget hadde for første gang stand på Skjernøydagen, og interessen for kalenderen var svært bra.

Fortsatt har vi noen kalendere igjen, og disse kan kjøpes hos styremedlemmene i historielaget. Julegavetips?

Følgende sponsorer har støttet Skjernøykalenderen for 2015:

Sparebanken Sør, Norges Blindeforbund, Caverion, Fargerike, Byggfirma John Håkon Jåbekk A/S, Ryvingens venner, Byggfirma Leif T. Torland A/S, Ringo og Hjortelands aut. rørleggerforretning AS.

Historielaget vil takke disse for bidraget. Inntekten av salget er til stor hjelp i det videre arbeidet i historielaget

KONTINGENT TIL SKJERNØY HISTORIELAG

Som dere ser i dette nr. av Skjernøyposten er det vedlagt giroblankett. Årskontingenten er kr 200. Interessen for historielaget er bra, vi har ca. 160 betalende medlemmer. Medlemsoversikten viser at det er flere medlemmer utenfor øya enn på øya, og vi oppfordrer derfor flere fastboende på øya til å melde seg inn. Det er mye positivt som foregår i historielaget.

Det er ønskelig at dere som har mulighet merker innbetalingen med deres e-postadresse.

SOMMERFEST PÅ DYRSTAD SKOLEHUS LØRDAG 28. JUNI

Årets sommerfest/Dyrstad skolehusdag ble «velsignet» med dårlig værvarsel, utrygt for regn. Dette påvirket dog ikke dem som ville ha med seg denne opplevelsen, og ca. 50 mennesker møtte opp. Regnet holdt seg unna

de timene vi var sammen, vi fikk noen koselige timer ved skolehuset.

Styret hadde ordnet med mat og drikke man kunne kjøpe, deriblant Åse Karins flotte muffins som gikk unna.

Knut åpnet med å fortelle litt om Historielaget og de prosjektene de er ferdige med, og de prosjektene som er under arbeid. Hovedprosjektet nå er at historielaget søker om å bli rettmessig eier av skolehuset. Tomten er målt opp, og har fått eget gårds- og bruksnummer. Mandal kommune står foreløpig som eier, da skolehuset er blitt ført opp på en liste kommunen utarbeidet og vedtok i 1984.

Sigurd fortalte om oppstart av Skjernøyposten for 46 år siden og om dens utvikling. Sigurd har vært redaktør siden oppstarten, og er det fremdeles. Han fortalte også om den optiske telegrafen som stod på Grottevarden under Napoleonskrigen. Han har laget en kopi av telegrafen, og viste oss hvordan den virket.

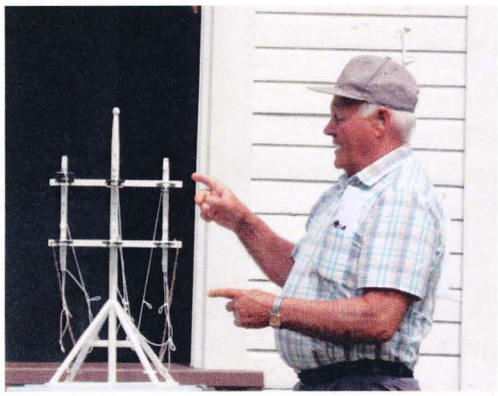

Evert leste opp den fornøyelige historien «En lærers erindring fra vikarjobb på Skjernøy».

Therese Aanensen og Siv Dyrstad Johannessen underholdt barna med forskjellige leker; bl.a. slå på ringen og støvelkasting.

Der var også utlodning; lynlotteri, og man kunne kjøpe diverse artikler historielaget har for salg.

Det var en god blanding av innfødte og hyttefolk som hadde tatt turen til vårt koselige skolehus, og praten gikk livlig over kaffen.

-Janne

Ekskursjon til Skjøringa

En dag i august var vi og et vennepar på Skjøringa for om mulig å finne en kompassrose som det påstås er hugget inn i fjellet på den sydlige delen av holmen. Det er fuglereservat på den delen, og det er antagelig tyvjoens revir. I alle fall likte de ikke at vi beveget oss i det området, og foretok flere skinnangrep på oss. Det kan være at ungene trente på stup – det var i alle fall ubehagelig når de suste rett over hodene våre.

Kompassrosa fant vi ikke, men hvis den finnes er den kanskje overgrodd av bl.a. einer. Er det noen av Skjernøypostens lesere som vet hvor den er og kan fortelle oss det?

Vi fant derimot noe annet - som kanskje kan ha vært en offergrop i hedensk tid? Gropen er rett ovenfor linselokket på bildet, med en nokså vannrett

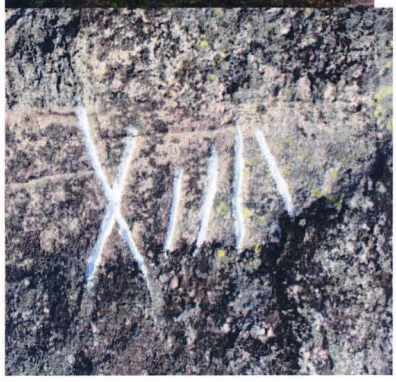

«grøft» fra nedre del av gropen og mot høyre, med loddrette «grøfter» ned fra den vannrette. Samt et kryss hugget inn rett under gropen. Vi har hørt fylkeskonservator Stylegar fortelle om slike offergroper tidligere, med «grøfter» for å lede vekk blodet, og det har sikkert bodd folk på Skjøringa som ofret dyr, forhåpentligvis, for å få god lykke bl.a. i sin fangst av fugler, dyr og fisk.

-Janne

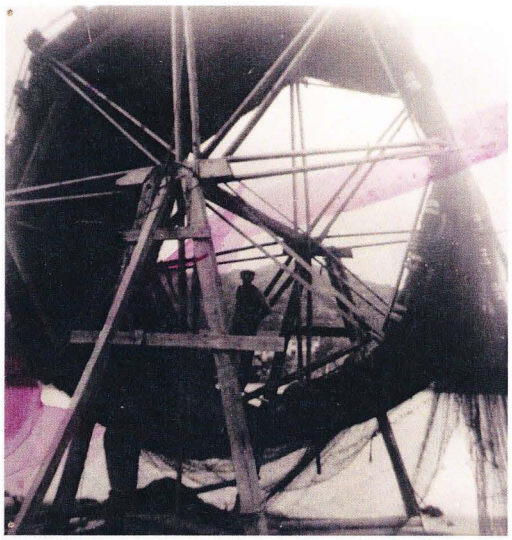

BILDE FRA SVUNNEN TID

Det var mange garnvinner på Skjernøy i tidligere tider. Garnvinnene ble brukt
når nota skulle tørkes. Denne stod på Nedre Farestad i 1960 årene.

Brann i Valvikstranda

Lørdag 14. juni kl 21.00 begynte det å brenne i Valvikstranda. Det hadde tatt fyr i noe lyng og gress bak en fjellknatt. Det var ganske tørt og ilden spredde seg raskt, så det begynte å brenne i busker og trær. Brannvesnet kom til med flere biler og det ble satt ut pumpe på brygga. Etter en stund var ilden slukket. Som nevnt var det svært tørt, og det blåste litt, så hvis ikke ilden var blitt slukket så fort kunne den kommet over heia og nådd bebyggelsen i Valvik. Til sammen ble det svidd av ca: et mål lyng og kratt. Hva som var årsaken til brannen er ikke kjent.

Det ble en god røkutvikling

Helselagets høstfest.

Lørdag 13 sept. var det igjen duket for Helselagets høstfest. Det var møtt 42 stykker til flott dekket border. Som tidligere var det også Kari Pedersen som ledet festen, som begynte med sang og musikk. 9 år gamle Maria Aalvik spilte orgel sammen med hennes «læremester» Margrete Syvertsen på piano. Så var det sang av tre jenter, Rebekka Torgersen, Veronica Syvertsen og Margrethe Syvertsen (piano). Ingebjørg Oftebro hadde en reiseskildring fra Myanmar (Burma). De hadde besøkt mange steder i dette landet og hun ga en gripende skildring derfra. Det ble servert smurte smørbrød og etter det, hjemmebakte bløt- og andre kaker. Det var en trivelig lørdagskveld. Mia Syrdahl hadde laget noen fine blomsteroppsatser som bordpynt, og på slutten av festen ble de delt ut.

Leder av festen Kari Pedersen fikk tilslutt overrakt en av blomsteroppsatsene

Maria Ploug Aalvik

Den innsamlede kollekten som i helhet går til Demensforskning ble på 3500 kroner.

Smånytt fra øya

Vi gratulerer Siren Danell Midling Salthaug og Anders Dyrstad Solvang med en datter født 10.juli 2014. Hennes navn er Thea Danell .

Vi gratulerer også Nina og Frank Ramsdal med datteren som har fått navnet Victoria Angelica født 20. Februar 2014.

"Et helt fotballag med førsteklassinger"!

Eric Martinius, Simon, Kajsa, Kaja, Lena, Aleksandra Sofie, Anne, Kine, Helene og Elvira-Celin

I år var det hele 10 barn fra Skjernøy som begynte i første klasse.

Ryvingen fyr slukket i flere dager

Flere dager i august var det ingen lys og se i lykta i fyrtårnet på Ryvingen fyr. Men etter hvert fikk Kystverket sør/øst orden på lyset. Det var inne i transformatoren, som står på turvegen ned til Bogstevåa, det var feil. Feilen var vanskelig og oppdage, så derfor tok det tid. Fra transformatoren går strøm kabelen ut til Ryvingen fyr. Den ble lagt i 1988.

Fire kunstnere stilte ut på Ryvingen fyr

Det har vært mye folk på Ryvingen fyr denne sommeren. Flott sommervær har fristet folk ut til vårt sydligste fyr i Norge. Flere har overnattet, og mange har sett på kunstbilder som har hengt i tårnrommene. Det er 4 driftige damer fra Myren gård Kr.sand, som har hatt hver sine bilder utstilt. Godt salg av kunsten har det også vært!

Ønsker du å vite mer ang Ryvingen fyr, driften og div så gå inn på nettsidene www.ryvingenfyr.no

Eller ring 41 55 68 66.

Rosnes sauer på menyen i restaurant i Kr.sand

Det går vill sauer på Rosnes-Skjernøy. De går ute hele året. De spiser sundt. Tang-gress og bark fra trær, men livet deres ender i grytene på restauranten Måltid i Kristiansand. Det er Gerd Jacobsen, Harry Wathne og Tønnes Berge som er ansvarlige for sauedriften. Det er jo et bra tiltak på alle måter. Ut og innmark blir beitet ned og vi kan igjen se hvordan landskapet egentlig ser ut, vi kan gå tur og møte villsauen i sitt element, og god mat kommer på bordet. Det er kjempebra noen vil drive!

Dreven: Gerd Jacobsen kjenner sauenes beiteområde på Skjernøya som sin egen lomme. Hver eneste li, helling og bakke har sitt eget navn. Barnebarnet Leah er også med på dagens villsausafari.

.....

Sauen Ulrikke vandra fredelig rundt på Færøy.....

Eierinnen Camilla Dyrstad tok båtturen ut i juli for å se til sin kjære sau ved navn Ulrikke. Ulrikke hadde hun hatt siden hun var 17 år. Den var et koppelam, kunne gi labb, ja den var nesten som en hund. Da Camilla fikk se sauen sin ligge død med bitemerker i låret, var hun ikke i tvil om at her hadde en hund vært løs. Hun ble sint og trist, og måtte spørre seg selv "hadde hundeier fått med seg hva som egentlig skjedde her på Færøy denne julidagen, hun hadde jo vært her for få dager siden og da var alt vel med Ulrikke". Nei, en kan aldri si det nok ganger til dere hundeiere - HOLD HUNDEN DIN I BAND.

Camilla Dyrstad med sauen Ulrikke

Ny asfalt ved kjørerampen

Nå har kjørerampen ned til lekeplassen blitt asfaltert, i likhet med flere innkjørsler på Nedre Farestad. Det er bare et gjerde som mangler på kjørerampen nå, men bevegelseshemmede kan allerede med letthet komme til lekeplassen.

Hvem har spist på rødbetene våre?
Da vi skulle ta opp rødbetene som så veldig flotte ut, fikk vi litt av en overraskelse! Så å si samtlige var spist på, og det var ikke mye igjen til sylting!
Jeg har «googlet» VÅND, også kalt jordrotte og vannrotte, og ut fra beskrivelsen av dette dyrets atferd, kan det ikke være noe annet som har gnagd i filler rødbetene våre.

-Janne

Vikingfunn

Lindesnes avis skrev 20.aug. om vikingfunn gjort på Færøy i Lammevika. Stylegard sier det sannsynligvis har bodd en kjernefamilie uten treller der, på husmannsplassen. Funnet ansees som unikt, ett av fem i Mandalstraktene.

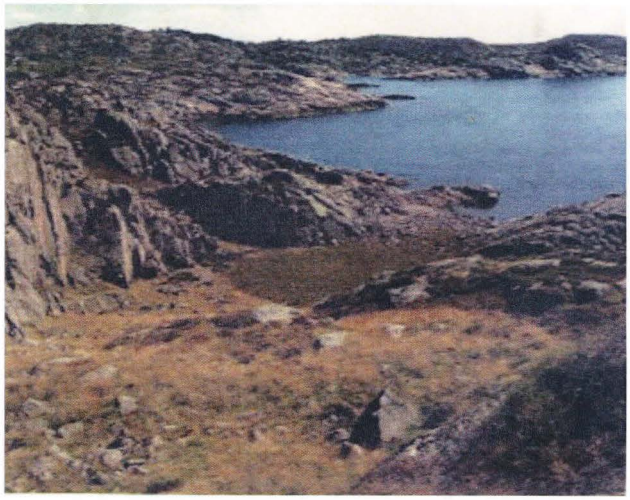

Noen kommer, noen går...

Den 6. juli satt vi og nøt det fine sommerværet i hagen. En fiskand kom svømmende forbi like ved, med unger, det kom stadig flere og til slutt kom antallet opp i 30 stk. De gasset seg i masse tobis som stimte helt inne i strandsteinene, og holdt det gående i over en time.

Det er vanlig at ender stjeler unger fra hverandre, men i slikt antall må være helt spesielt.

Siden har jeg sett kullet et par ganger på sjøen, men på så pass lang avstand at det har vært vanskelig å få noe nøyaktig antall.

Ellers er det trist å registrere at terna er nesten helt borte. Ikke et kull har ruget i Nordfjorden i sommer. Etter at de kom i begynnelsen av mai, var de å se en kort tid, for så å bli borte. Jeg ferdes nesten hver dag på sjøen om sommeren, og jeg har ikke sett mer enn 3 stk i hele sommer.

Hva dette kommer av, kan jeg ikke gi noe svar på. Det har vært svært mye småsild og tobis, så det er vanskelig å tro at matmangel er årsaken. Mink er det heldigvis ikke mange av, så det går nok ikke an å legge skylden på den heller.

-Evert Knutsen

"Mi har fått monsterfisk"

Stemningen var helt på topp i trapphåla. Etter jobb skulle Arnt Otto ut å se til laksegarnet. Karl Otto og Mia skulle være med. Da de kom inn hadde de 4 store fine laks i båten. Allerede nå var stemningen veldig god. Det ble veid og skåret filet og vakumpakket og ordnet. Klokken løper i godt lag , men før vi tok kvelden var det klart for en siste kveldstur til garnet. Denne gang var det flere med i båten: Arnt Otto ,Karl Otto, Mia ,Olaug Gesine og Ruben. Da de kom inn moloen til Dyrstadstranda, hørte jeg "mi har fått monsterfisk" og den veide 10.7 Kg, det var ikke rart stemningen var god.

-Åse Karin

Karl Otto Aanensen, Mia og Kaja Hagen Weidel, Olaug Gesine Aanensen og Ruben Walvick.

Skypumpe

Det var søndag 27.07.2014 skypumpen dukket opp. Bildet ble tatt kl.11:22. Åse Karin Aanensen tok bilde fra terrassen sin mot Valvik.

"Det var over hyttetakene mellom Dyrstad og Valvik jeg fikk øye på noe som lignet en skypumpe, jeg fortet meg alt jeg kunne for å finne kamera og bytte linse, jeg rakk å få tatt noen bilder , før den forsvant opp i skyene igjen" forteller Åse-Karin .

Verdens nest største seilcruiseskip

Denne flotte seilbåten kunne vi se fra Dyrstad, Åse Karin var kjapt ute med kamera og fikk foreviget det vakre synet.

Det var 25.08, i kveldsola den dro forbi.

–Åse Karin Aanensen.

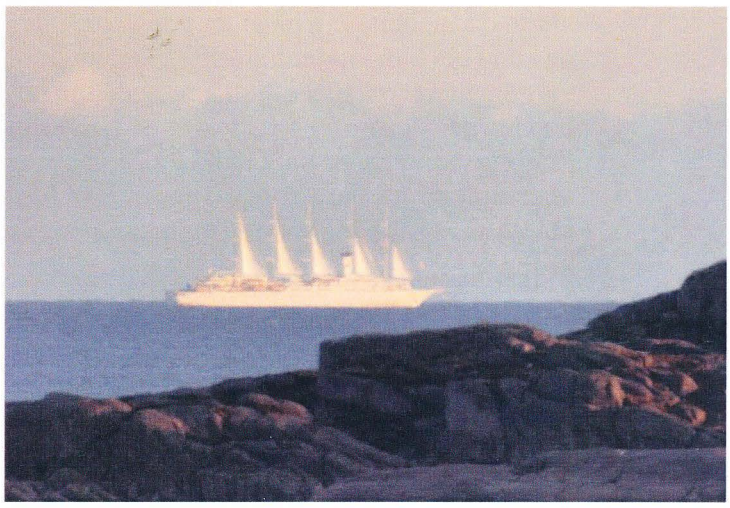

Merkelig piggvar

I begynnelsen av august opplevde Henning Jenssen noe veldig spesielt. Han hadde satt garn utenfor Store Vengelsholme i håp om å få noen flyndrer, og da han trakk det, viste det seg en merkelig flyndre i tillegg til et par-tre vanlige. Dette var en piggvar på ca. 2 kg, som var lik på begge sider. D.v.s. at den var ikke hvit under som vanlige flyndrer. Øyne og munn var på én side, som vanlig.

Henning kontaktet Havforskningsinstituttet, men de kunne ikke fortelle ham hva det var for slags flyndre han hadde fått. Det var blitt fisket én av samme type oppe ved Øygarden uka før, ellers hadde de bare hørt om 2-3 tilfeller fra tidligere år, så det er visst sjelden denne typen flyndre blir fanget.

Er det noen av Skjernøypostens lesere som vet noe mer om denne spesielle flyndretypen?

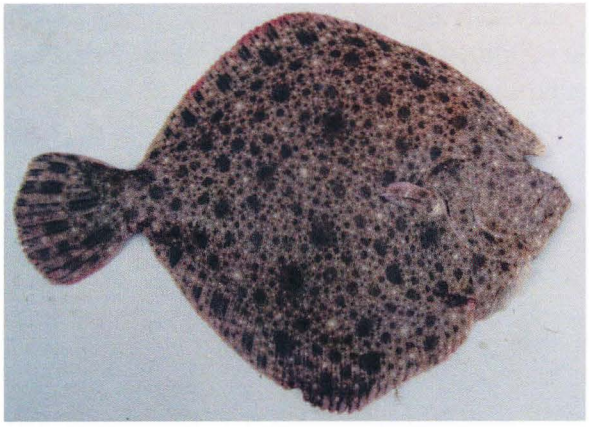

Oversiden

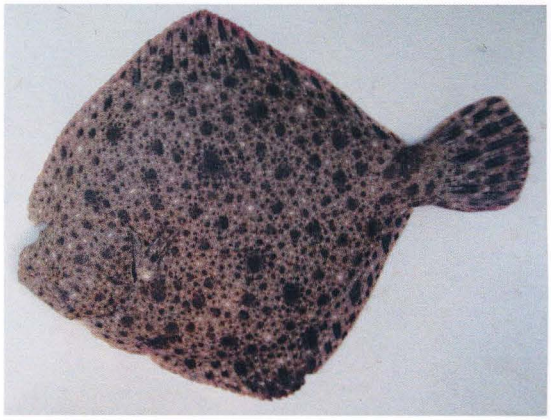

Undersiden

Nytt NM - gull

Anders Valand som bor i Skjernøysund tok nytt gull i NM i strongman i idrettshallen på Odderøya lørdag 13. sept. Tidligere i år har han vunnet VM og EM så NM er det tredje mesterskapet han vinner, og det er også ny rekord. Det er ingen i historien som har klart det før, å vinne tre mesterskap på et år. I des. tok Valand EM gull og i mai ble han klodens sterkeste mann under 90 kg i verdensmesterskapet i Finland. Og denne lørdagen ble han norgesmester for fjerde året på rad. Etter seieren i Kristiansand ønsker nå Valand å ta en pause på ubestemt tid fra flere konkurranser. Han forteller til «Lindesnes» at han vil trene men konkurranse sliter på kroppen.

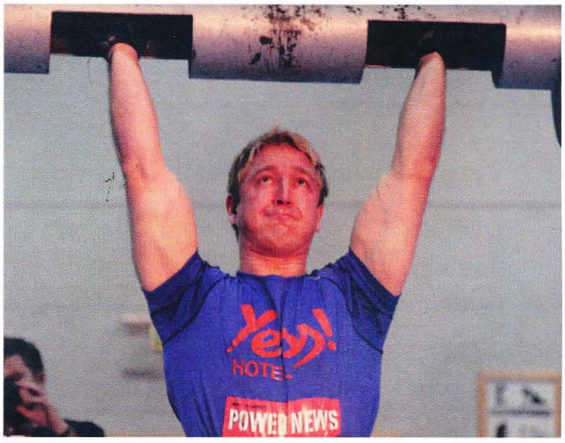

Norges sydligste musikkvideo?

Det jobbes i disse dager med å lage en musikkvideo til en sang som handler om å skate på rampa. Ludvig og Julian har laget tekst og melodi. I samarbeid med Stein Austrud har de laget et flott produkt. De ville gjerne ha med alle ungene på øya i musikkvideoen, og inviterte til boller og innspilling etter skolen en dag. Det er stor aktivitet ved rampa nesten hver ettermiddag, og ungene boltrer deg i akrobatiske triks. Alle som kan blir med på det de måtte ha av utstyr på hjul.

Siden sist

Tiden går, vi er allerede i gang med nr. 3. etter en flott sommer. Vi trenger så vist ikke dra til sydlige breddegrader for å få sol. Siden forrige nummer nevnte vi at vi ønsket oss en god sommer som vi hadde året før. Og det fikk vi, og mere til. Vi må langt tilbake for å finne maken. I juni begynte det å bli svært tørt. Det var knusktørt da det brant i Valvik stranda, og St. Hans bålet ble ikke tent på grunn av tørken. Som nevnt tidligere var hele sommeren veldig solrik med nesten ikke nedbør fram til august, da fikk vi noe regn og bjørketrærne som hadde mistet løvet fikk nytt og gresset som var brunt ble grønt igjen. Nå er vi i midten av sept. og sommeren er kommet tilbake igjen, med flott vær og lite vind, med temperaturer nærmere 20 grader. Men det var en del regn tidligere i måneden. Nå står høst og innhøsting for døren. Det er plommer og epler og annet frukt og grønnsaker, selv om det er lite grønnsakdyrking på øya så finnes det. Av frukt ser det tålig bra ut, selv om det ikke er de store mengder. Vepsene som i sommer var i store mengder kunne fråtse seg i moreller og plommer som forsvant fort hvis en ikke fikk plukket de inn. Det går også raskt mot hummerfisket, og forberedelser til det er i full gang, for mange skal ha ut en teine eller ti for å prøve lykken om å få hummer.

Vi runder av for denne gang med Skjernøypost nr. 3. og ønsker alle lesere en god høst. Vi møtes igjen med julenummeret i desember.

Småglimt fra øya

Bålet ble ikke tent på St.Hans, men hyggelig samvær og palleløp, det ble det.

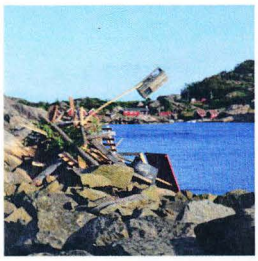

Bålet måtte vente til 4.august.

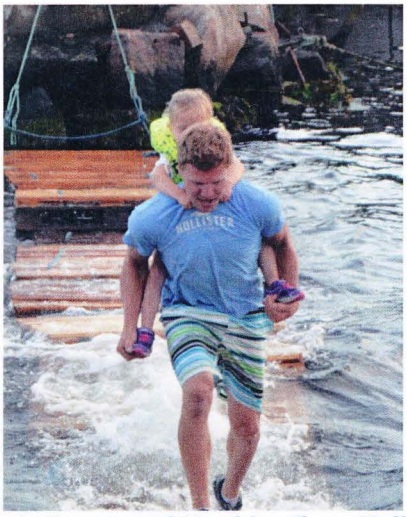

Torje Vetnes med Marthine Skaar Møll på ryggen

Det var mange som koste seg på Dyrstad på St.Hans.

"ALLE" venter på Skjernøyposten...

Rita Dyrstad forteller: Sist jeg var rundt med Skjernøyposten på Dyrstad, ble det kø langs veien. "Er du rundt med Skjernøyposten, kan æ få min nå?" "Æ bor i byen og får den ikke før om noen dager, kan æ lese litt i din?"

Igjen, takk til Sigurd Aalvik som var en av dem som satte i gang med Skjernøyposten for 43 år siden.

Fra venstre Sigurd Dyrstad-Lillian Dyrstad-Rita T Dyrstad-Trygve Aanensen og Grethe Skaar.

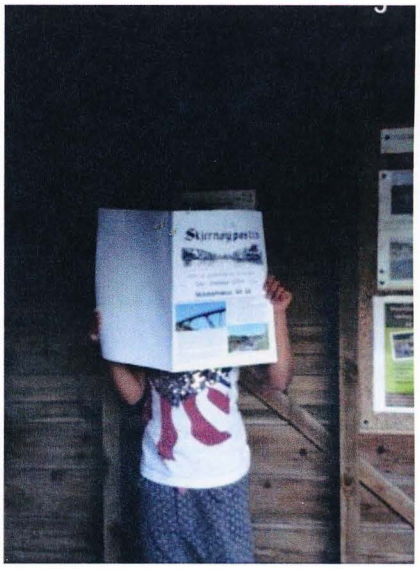

Kaja Hagen Weidel løp til postkassa da hun hørte Skjernøyposten var på plass.